

Illustreret Tidende.



Nr. 10.]

Udkommer hver Søndag.

— København den 4. December 1859. —

2 Rdlr. Overtalet.

[1^{de} Bind.

Indhold.

Christian Winther. — Jntlandet. — Udlandet. — Dampskiffen og Badeanstalt i Drenie. — Charles-Albert Broen i Savoyen. — Eiersparte og konglig Ofteraal. — Gaade — Den calcedoniske Canal. — Meddelelser af blander Indhold. — Det valseformige Bandingsapparat. — Gaand-Stoggeleerer.

Christian Winther.

„Ligesom der gives Mennesker,“ siger J. L. Heiberg i sine Intelligensblade, „der altid ere velkomne i et Huus, andre, hvis Naarvarelse, naar den melles Huusfolkene, fremkalder et Skuldertræk eller en Rypsen paa Hovedet, saaledes horer Christian Winther til de Uvkelige, som altid ere velkomne i Litteraturens Huus, thi saasnart han lader sig melde, veed man i Forveien, at han vil berede en Nydelse, i hvad Dom man faa end faelder om Det, han bringer.“ Men hvor saunde disse Ord end ere, har det dog sikkert vaakt en alvorlig Tanke hos Mange, da denne Digter lod sig melde og bebudede en samlet Udgave af sine Verker; thi maaget en saadan Udgave er hjerksommen, tyder dog dette Forsæt hos en Forfatter i Uimindelighed hen paa, at han anseer sin digteriske Virksomhed for at være afsluttet, eller at han idetmindste har tilbagelagt en Periode, der i og for sig danner et afrundet Hele. Ligesom ingen Under af dansk Poesi imidlertid uden Sorg vilde kunne tænke sig, at Christian Winthers Harpe var forstummet for stedse, saaledes kan man ikke engang ønske, at denne Digter, hvis seneste større Arbeide: „Hjortens Flugt“, i poetisk Dybde, Fleersidighed og den heldigste Fremstillingsgave kan maale sig med ethvert af hans tidligere Arbeider, ja endog overtræffer de fleste, skulde fuldstændigt bryde med Fortiden og betræde en ny Vej; dertil have hans Digte vundet en altfor stor Indgang hos Folket, dertil ere altfor Mange blevne styrkede og oplivede af hans Sange. Men i ethvert Tilfælde troe vi, at Dieblisset er gunstigt til at lade nogle flygtige Træk af dette under en heldig Stjerne staaende Digterliv blive ledsagede af Digterens Portrait.

Christian Winther, eller, som hans fuldstændige Navn lyder, Rasmus Villads Christian Ferdinand Winther, er født den 29de Juli 1796 i Landebøen Jensmark i Sjælland, hvor hans Fader, Hans Christian Winther, var Præst. Hans Moder hed Johanne Dorothea Borghsenius. I sin Barndom blev han opdraget og underviist af sine Forældre, indtil han i Aaret 1807 blev sat i den latinske Skole i Nykøbing paa Falster. Han tilbragte sin Børneaar under gunstige Forhold og modtog tidligt det Indtryk af den danske Natur, som han faa tidt og ofte har bejunget, og som Sydens pypige, poulmende Skjønhed aldrig formaaede at udflette. Efter hans Faders Død indgik hans Moder i Aaret 1809 et nyt Ekte-skab med den i Aaret 1842 som Biskop over Volland-Falsters Stift afsbøde Dr. theol. Rasmus Møller, der i Ordets fuldeste Betydning var en Fader for ham, ligesom han i dennes Søn, den esskelige Digter Poul Møller, vandt en trofast Broder, der senere værned om hans litteraire Berømmelse, da Professor Wisster i en Anmeldelse af hans Digte altfor stærkt betone, at Lykken særligt begunstige Christian Winther; Poul Møller godtgjorde med Freidighed, Djerthed og filosofisk Overlegenhed, at denne Lykke var velfortjent, og traang Modstanderen til betydeligt at modificere sin oprindelige Paastand.

I Aaret 1815 blev Christian Winther Student og deeltog med ungdommelig Livsglæde i det kjøbenhavnske Selskabsliv,

hvor hans poetisk friske Gemytlighed øvede en stærk Tiltrækningskraft. I Studenternes Kreds var han ligeledes en altid hjerkommen Gæst, og da han sikkert har bekræftet sig mere med Goethe, Dohenschläger og Uhland — hvis Indflydelse paa ham er umiskjendelig —, end med Kirkesædrene, er det ikke at undres over, at han først i Aaret 1824 tog den theologiske Embedsexamen. Aarene 1830—31 tilbragte han paa en Udlandsreise; han blev sat istand til at foretage den paa egen Bekostning ved Hjælp af en ham efter en Udfel tilfalden, ikke ubetydelig Arv, som han dog med en Digters Sorgløshed og Gavnildhed forbrugte under sit Ophold i Italien. De Udspredeiser, han nød, forhindrede ham dog ikke i flittig at studere det tydske og italienske Sprog saavelsom disse Landes Litteratur, ja han udgav endog senere et Fragment af et tydskt Heltedigt: „Judith“. Efter sin Hjemkomst levede han som Privatmand uden at beklæde noget Embede, indtil han i Aaret 1841 af Christian den Ottende blev udnævnt til Lærer i Dansk hos Hendes kongelige Høiheids Kronprindsesse Mariane af Mecklenborg, vor naarværende Konges frastilte Gemalinde, og fik Titel af Professor.

Winther skrev sit første trykte Digt: „Her under Nat-himlens rolige Skjage“ i Aaret 1819 som Alumnus paa

Regentens. En af den danske Litteratur fortjent Forfatter, af hvis i „Pantheon“ meddeelte biographiske Skizze vi her have laant afbillige Træk, siger: „Den ædle Selvsøielse, der i denne Sang forener sig med en trohjertig, men hjætt imod det Høiere stræbende Aand, maatte gjøre dens Lykke, og Sangen var ogsaa i sin Tid paa de danske Studenters Læber“; men Professor Wisster bemærker dog med treffende Satire, at det altid var de maadeligste blandt disse, der sang høiest: „Herrer vi ere i Vandernes Rige“. Flere poetiske Arbeider frugte hurtigt ovenpaa hinanden i forskellige Blade og „Nyt-aarsgaver“, men først i Aaret 1828 udgav han sit første Bind Digte. Den store Popularitet, som Christian Winther strag ved sin Optraeden vandt, skylder han ganske sikkert sine „Træsnit“, disse folkelige Digte, udsprungne af et fortroligt Bekjendtskab til det danske Landkios poetiske Verden og en hselben Evne til at idealisere den, til hvis Berømmelse H. C. Andersen i de to Linier:

„I Marmor smuldrer mangt et Navn herne, den,
I „Træsnit“ Dit skal staae for Evigheden,“

har sagt mere, end alle deres andre Lovpriser tilhøbe.



Christian Winther. (Efter et Photographi af U. Striegler.)